

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 47/2024)

София, 11 декември 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 05.12.2024 г.	3
1.1	Реколта от царевица за зърно	3
1.2	Площи и производство на зеленчуци	3
1.3	Площи и производство от трайни насаждения	3
2.	Есенна кампания	4
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	4
4.	Цени	4
4.1	Зърнени и маслодайни култури	4
4.2	Плодове и зеленчуци	5

Забележки: Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 05.12.2024 г.

1.1 Реколта от царевица за зърно

Кампанията по прибиране на реколтата от царевица за зърно на практика е приключила. Според оперативните данни, обработени към 5 декември 2024 г., производството на зърнената култура възлиза на 1 386,6 хил. тона - с 38,3% по-малко на годишна база, главно вследствие на получените по-ниски добиви от декар през настоящата година, поради неблагоприятните климатични условия.

Реколта от царевица за зърно към 05.12.2024 г., ха

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
царевица за зърно	534 827	510 099	533 877	508 092	2 248 325	1 386 558	421	273	-4,6%	-4,8%	-38,3%	-35,2%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

1.2 Площи и производство на зеленчуци

При малко по-нисък среден добив, но повече реколтирани площи, на този етап продукцията от зеле на открито е с 1,4% над нивото отпреди една година.

Общото производство на оранжерийни домати за периода от началото на 2024 г. досега е с 28,7% по-малко на годишна база, а това на оранжерийни краставици – с 8,4%.

Площи и производство от зеленчуци към 05.12.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Зеле	1 412	1 469	1 352	1 443	26 722	27 098	1 976	1 878	4,0%	6,7%	1,4%	-5,0%
Домати в оранжерии	540	522	532	513	56 177	40 045	10 560	7 806	-3,3%	-3,6%	-28,7%	-26,1%
Краставици в оранжерии*	430	424	426	422	51 185	46 865	12 015	11 105	-1,4%	-0,9%	-8,4%	-7,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

* Включва и корнишони

1.3 Площи и производство от трайни насаждения

Към началото на м. декември 2024 г. производството на орехи отбелязва ръст от 19,9% спрямо същия период на миналата година, като се отчита увеличение както на реколтираните площи, така и на продуктивността от единица площ. Същевременно, прибраното количество ябълки се свива с 12,5%.

Площи и производство от трайни насаждения към 05.12.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	07.12.2023	05.12.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 249	4 027	4 240	4 027	43 043	37 660	1 015	935	-5,2%	-5,0%	-12,5%	-7,9%
орехи	8 063	8 454	7 993	8 454	6 224	7 465	78	88	4,8%	5,8%	19,9%	12,8%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

2. Есенна кампания

По последни оперативни данни, засетите площи с основните есенни култури за реколта `2025 са с между 1,4% (тритикале) и 14,2% (ечемик) повече в сравнение с година по-рано.

Засети площи с есенници към 05.12.2024 г. (ха)

	07.12.2023	05.12.2024	Изм., %
пшеница	1 081 305	1 139 519	5,4%
ечемик	142 630	162 930	14,2%
маслодайна рапица	97 572	100 925	3,4%
ръж	5 572	6 202	11,3%
тритикале	13 415	13 599	1,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 44/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. септември 2024 г.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 4 декември 2024 г. се наблюдава леко седмично поскъпване на пшеницата (с 1,3% при хлебната и с 0,5% при фуражната) и царевичата (с 0,8%) в страната. Средната изкупна цена на ечемика се запазва на нивото от предходната седмица, докато слънчогледът поевтинява с 1,5%.

**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 04.12.2024 г., лв./тон без ДДС**

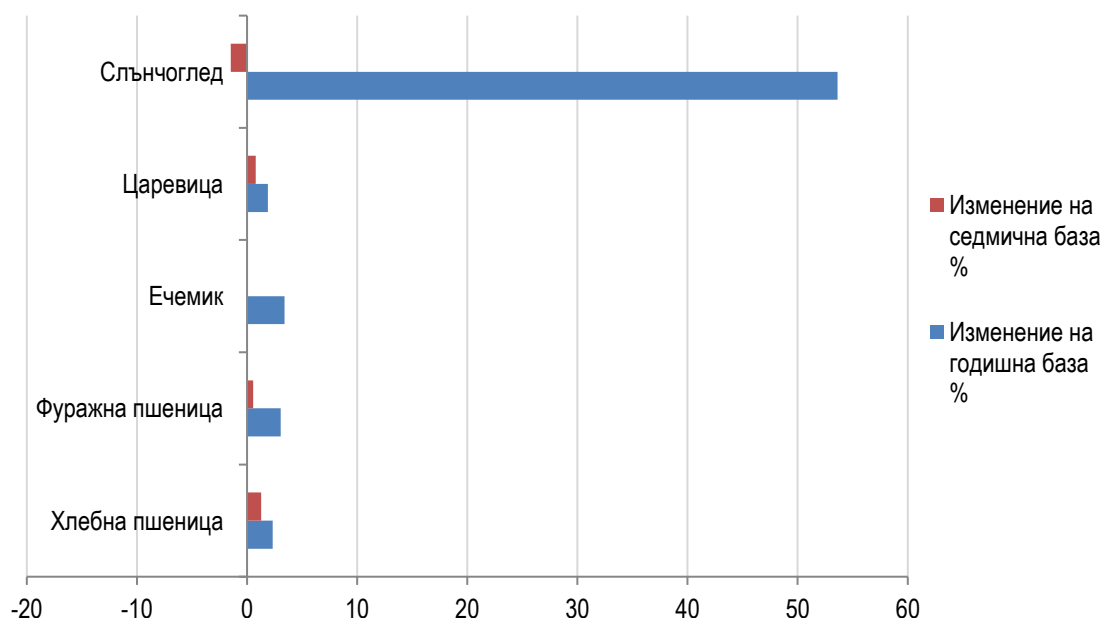
	06.12.2023	27.11.2024	04.12.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	386	390	395	2,3	1,3
Фуражна пшеница	359	368	370	3,1	0,5
Ечемик	352	364	364	3,4	0,0
Царевица	372	376	379	1,9	0,8
Слънчоглед	690	1 076	1 060	53,6	-1,5
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Независимо от корекцията в посока надолу на седмична база, изкупната цена на слънчогледа остава със значителните 53,6% по-висока в сравнение с аналогичния период на 2023 г. По-слабо е годишното нарастване на цените на зърнените култури - от 1,9% при царевичата до 3,4% при ечемика.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 04.12.2024 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица средните цени на едро на оранжерийни домати и ябълки на тържищата в страната се покачват съответно с 2,7% и 1,2%. На по-ниски цени се предлагат оранжерийните краставици (с 0,6%), зелето (с 2,3%) и картофите (с 3,2%).

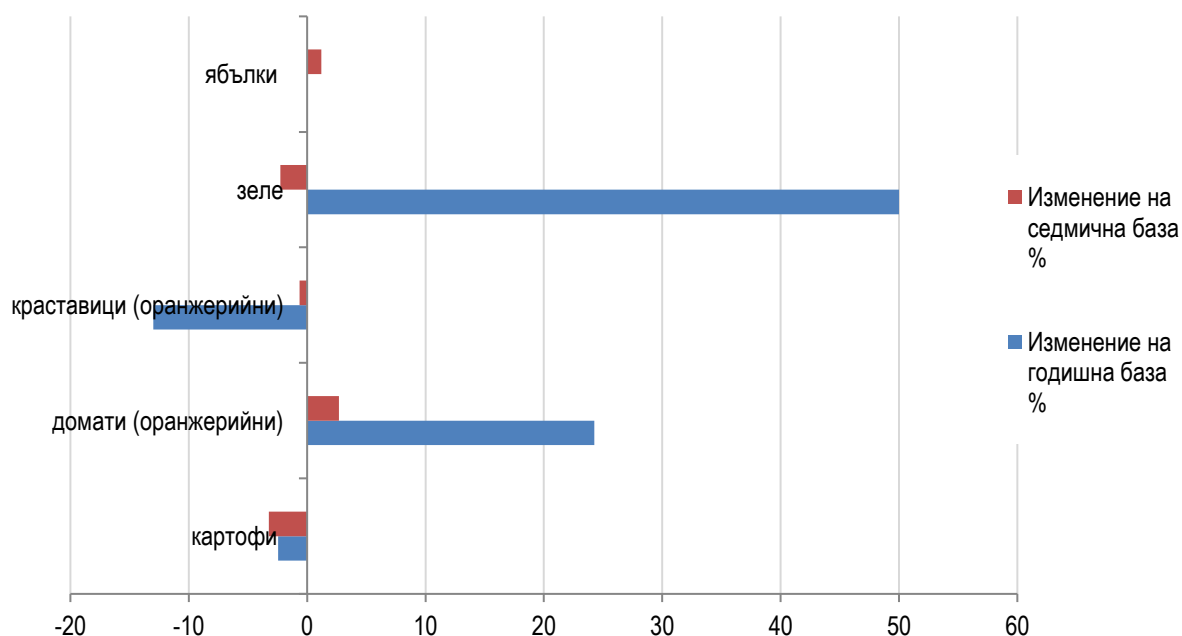
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 06.12.2024 г., лв./кг

	08.12.2023	29.11.2024	06.12.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,23	1,24	1,20	-2,4	-3,2
домати (оранжерийни)	3,09	3,74	3,84	24,3	2,7
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,68	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	3,62	3,17	3,15	-13,0	-0,6
краставици (внос)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен)	2,41	*	*	-	-
зеле	0,86	1,32	1,29	50,0	-2,3
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	*	1,68	1,70	-	1,2
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 06.12.2024 г.

На годишна база се наблюдава значително поскъпване на зелето - с 50% и оранжерийните домати – с 24,3%. Средната цена на едро на оранжерийните краставици е с 13% под миналогодишната, а тази на картофите – с 2,4%.